

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

පුරුෂෝ සහ අධිෂ්ඨි අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

ශාස්ත්‍රවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි ප්‍රථම පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2011
2013 මැයි - අගෝස්තු

මානවශාස්ත්‍ර පීඨය

සංස්කෘත - SANS. E1015

සංස්කෘත වීරකාව්‍ය උපදේශ කථා සාහිත්‍යය හා සංස්කෘත බණ්ඩ කාව්‍ය සාහිත්‍යය
පළමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 08 යි

කාලය : පැය 03 යි

01. පහත දැක්වෙන උද්ධෘතයන්ගෙන්, හතරකට පමණක් සිංහලානුවාද සපයන්න.

I

විච්චාජ්‍යානාං වපුෂා තපසා ජ දමෙන ජ ।

රූප්‍යොවනසංපන්නාමිත්‍යුවාච මහීපති: ॥ 11 ॥

කාසි කසාසි සුශ්‍රොණි කිමර්ථ ජාගතා වනම් ।

ඒවරූප්‍යුණොපේතා කුතස්ත්වමසි ශොමනේ ॥ 12 ॥

දර්ශනාදේව හි ශුමේ ත්වයා මෙඤ්ඤාතං මන: ।

ඤ්ඤාමි ත්වාමහං ජාතූං තන්මමාචක්ෂ්ව ශොමනේ ॥ 13 ॥

ඒවමුක්තා තදා කන්‍යා තේන රාජා තදාශ්‍රමේ ।

උවාච හසතී වාක්‍යමිදං සුමධුරාක්ෂරම් ॥ 14 ॥

කඤ්ඤාසාහං මගවතො දු:ඝන්ත දුහිතා මතා ।

තපස්විනො ධූතිමතො ධර්මඤ්ඤාසු යඤ්ඤාසු: ॥ 15 ॥

කාකුන්තනීපාර්ව්‍යානම් ।

यस्त्वात्मरतिरेव स्यादात्मतृप्तश्च मानवः ।
 आत्मन्येव च संतुष्टस्तस्य कार्यं न विद्यते ॥ १७
 नैव तस्य कृतेनार्थो नाकृतेनेह कश्चन ।
 न चास्य सर्वभूतेषु कश्चिदर्थव्यपाश्रयः ॥ १८
 तस्मादसक्तः सततं कार्यं कर्म समाचर ।
 असक्तो ह्याचरन्कर्म परमाप्नोति पूरुषः ॥ १९
 कर्मणैव हि संसिद्धिमास्थिता जनकादयः ।
 लोकसंग्रहमेवापि संपश्यन्कर्तुमर्हसि ॥ २०
 यद्यदाचरति श्रेष्ठस्तत्तदेवेतरो जनः ।
 स यत्प्रमाणं कुरुते लोकस्तदनुवर्तते ॥ २१

भगवद्गीता

III

तां स नन्दनसंकाशां मृगपक्षिभिरावृताम् ।
 हर्म्यप्रासादसम्बाधां कोकिलाकुलनिःस्वनाम् । ३ ।
 काञ्चनोत्पलपद्माभिर्वापीभिरुपशोभिताम् ।
 बह्वासनकुथोपेतां बहुभूमिगृहायुताम् । ४ ।
 सर्वर्तुकुसुमै रम्यैः फलवद्भिश्च पादपैः ।
 पुष्पितानामशोकानां श्रिया सूर्योदयप्रभाम् । ५ ।
 प्रदीप्तामिव तत्रस्थो मारुतिः समुदैक्षत ।
 निष्पत्रशाखां विहगैः क्रियमाणामिवासकृत् । ६ ।
 विनिष्पतद्भिः शतशश्चित्रैः पुष्पावतंसकैः ।
 समूलपुष्परचितैरशोकैः शोकनाशनैः । ७ ।

सुन्दरकाण्डे पञ्चदशः सर्गः

IV

नरपतिहितकर्ता द्वेष्यतां याति लोके
 जनपदहितकर्ता त्यज्यते पार्थिवेन्द्रैः ।
 इति महति विरोधे वर्तमाने समाने

नृपतिजनपदानां दुर्लभः कार्यकर्ता ॥ १४२ ॥

अथैवं गच्छति काले दन्तिलस्य कदाचिद्विवाहः संप्रवृत्तः । तत्र
 तेन सर्वे पुरनिवासिनो राजसंनिधिलोकाश्च संमानपुरःसरमामन्त्र्य
 भोजिता वस्त्रादिभिः सत्कृताश्च । ततो विवाहानन्तरं राजा सान्तः-
 पुरः स्वगृहमानीयाभ्यर्चितः । अथ तस्य नृपतेर्गृहसंमार्जनकर्ता गोरम्भो
 नाम राजसेवको गृहायातोऽपि तेनानुचितस्थान उपविष्टोऽवज्ञया-
 र्धचन्द्रं दत्त्वा निःसारितः । सोऽपि ततःप्रभृति निःश्वसन्नपमानान् ।
 रात्रावप्यधिशेते । 'कथं मया तस्य भाण्डपते राजप्रसादहानिः कर्त-
 व्या' इति चिन्तयन्नास्ते । 'अथवा किमनेन वृथा शरीरशोषणेन ।
 न किञ्चिन्मया तस्यापकर्तुं शक्यमिति । अथवा साध्विदमुच्यते—

यो ह्यपकर्तुमशक्तः कुप्यति किमसौ नरोऽत्र निर्लज्जः ।

उत्पतितोऽपि हि चणकः शक्तः किं आप्लूकं भङ्गुम् ॥ १४३ ॥

अथ कदाचिन्नृत्यूपे योगनिद्रां गतस्य राज्ञः शय्यान्ते मारजनं
 कुर्वन्निद्रमाह—'अहो, दन्तिलस्य महद्दृष्टत्वं यद्राजमहिषीपालिङ्ग-
 ति ।' तच्छ्रुत्वा राजा ससंभ्रममुत्थाय तमुवाच—

मित्रभेदः ।

विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं प्रच्छन्नगुप्तं धनं
 विद्या भोगकरी यशःसुखकरी विद्या गुरुणां गुरुः ।
 विद्या बन्धुजनो विदेशगमने विद्या परं दैवतं
 विद्या राजसुपूजिता न तु धनं विद्याविहीनः पशुः ॥

क्षान्तिश्चन्द्रचनेन किं किमरिभिः क्रोधोऽस्ति चेद्देहिनां
 ज्ञातिश्चेदनलेन किं यदि सुहृद्दिव्यौषधैः किं फलम् ।
 किं सर्वैर्यदि दुर्जनाः किमु धनैर्विद्याऽनवद्या यदि
 व्रीडा चैत्किमु भूषणैः सुकविता यद्यस्ति राज्येन किम् ॥ जीतिशतकम्

रविप्रभोऽग्निश्चशिरोमणिप्रभो
 विलोलजिह्वाद्द्वयलीढमारुतः ।
 विषाग्निःसूर्यात्पतापितः फणी
 न हन्ति मण्डककुलं तृषाकुलं ॥ २० ॥

सफेनर्लालावृतवक्त्रसंपुटं
 विनिःसृतालोहितजिह्वमुन्मुखम् ।
 तृषाकुलं निःसृतमद्रिगैर्द्वरा-
 दवेक्षमाणं महिषीकुलं जलम् ॥ २१ ॥

ऋतुसंहारै

प्रजावतीविवर्धितं प्रजावतीविवर्जितं
 प्रजावतीप्रवन्दितं विनिन्दित प्रजापतिम् ।
 प्रजाहिताहितामिताति दुष्कर क्रियाशतम्
 सतामभीष्टसाधनं नमामि सद्यशोधनम् ॥

वितण्डवादखण्डनं विभज्यवादमण्डनम्
 विमुक्ति मार्ग साधनं विनेयबन्धुबोधनम् ।
 भवत्रयप्रमोचनं समस्त लोक लोचनं
 जगत्रयेकनायकं नमामि भुक्तिदायकम् ॥ भक्तिपञ्चाङ्गिका

02. හක්ති පංචාසිකාව ප්‍රශස්ති කාව්‍යයක් ලෙස හැඳින්වීමේ යුක්ති යුක්තභාවය පිරික්සන්න.
03. සෘතුසංහාරයෙන් මතුවන ශෛෂ්‍ය රසය පිළිබඳ විමර්ශනයක යෙදෙන්න.
04. පංචතන්ත්‍රයෙන් හෙළිවන සේව්‍ය - සේවක යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ ව විමසීමක් කරන්න.
05. රාමායණයෙහි උපයුක්ත උපමාලංකාර පිළිබඳව විමසීමක් කරන්න.
06. ශාකුන්තලෝපාධ්‍යානයෙන් හෙළිවන භාරතීය විවාහ ක්‍රම පිළිබඳ ව ගවේෂණයක යෙදෙන්න.
07. ශාස්ත්‍ර විරහිත අඥානකම නීතිශතක කතුවරයා නිර්දය ලෙස විවේචනය කරයි. සනාථ කරන්න.
08. හගවත් ගීතාවේ දැක්වෙන හක්ති යෝගය ගැන විමර්ශනයක් කරන්න.

*****